

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget - om en indsats for at imødegå udfordringerne ved skovrydning og skovødelæggelse med henblik på at bekæmpe klimaændringer og tab af biodiversitet

KOM(2008) 645 endelig

(2009/C 277/12)

Ordfører: **Lutz RIBBE**

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 17. oktober 2008 under henvisning til EF-traktatens artikel 262 at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

»Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget - om en indsats for at imødegå udfordringerne ved skovrydning og skovødelæggelse med henblik på at bekæmpe klimaændringer og tab af biodiversitet«

KOM(2008) 645 endelig.

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne og Miljø, som udpegede Lutz RIBBE til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 17. april 2009.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 453. plenarforsamling den 13.-14. maj 2009, (mødet den 14. maj) følgende udtalelse med 153 stemmer for, 5 imod og 6 hverken for eller imod.

1. Konklusioner og henstillinger

1.1. EØSU glæder sig over Kommissionens meddelelse og deler de deri opstillede målsætninger om mindst at halvere rydningen og ødelæggelsen af de tropiske skove senest i 2020 og at standse det helt inden 2030. Udvalget forventer, at EU vil være langt mere aktiv på dette område end tidligere.

1.2. Skønt den beskrevne udvikling i visse tilfælde kan tilskrives den lokale befolknings egne initiativer, f.eks. gennem subsistenslandbrug, skal de grundlæggende årsager søges i andre forhold. Det er for det meste nogle få personer og i et vist omfang globale koncerner, der til tider indkasserer helt urimelige profitter på bekostning af miljøet, klimaet, biodiversiteten og lokalbefolkningen og helt bogstaveligt har gjort sig skyldige i at efterlade brændt jord.

1.3. At den situation overhovedet kunne opstå, skyldes ikke alene de direkte økonomiske årsager kombineret med uafklarede jordbesiddelsesforhold samt korrupte og ineffektive forvaltnings-systemer, som Kommissionen korrekt henviser til. Også de lande, som produkterne eksporteres til, herunder EU, bærer et stort medansvar. EØSU glæder sig derfor over, at Kommissionen vil analysere EU's direkte og indirekte bidrag og drage konsekvenser heraf.

1.4. At EU vil påtage sig en ledende rolle i bekæmpelsen af skovrydning, er en god beslutning. At det globale samfund i den forbindelse også skal yde økonomiske bidrag, er indlysende. EØSU opfordrer dog alle politikere til at overholde bestemte principper. Grundreglen bør altid være, at forureneren betaler. Det betyder, at den, der - lovligt - gennemfører en miljøskadelig foranstaltning, skal betale de dermed forbundne omkostninger. Princippet om »indregning af de eksterne omkostninger«, som EØSU gentagne gange har slået til lyd for, må derfor styrkes globalt og gøres foreneligt med WTO-principperne. Princippet om, at forureneren

betaler, må ikke udhules af et princip om, at det offentlige betaler, som går ud på at skatteyderne/det offentlige betaler penge for undladelse af miljøbelastninger.

1.5. Lande, der vil nyde godt af finansielle instrumenter, der anvendes for at reducere skovrydningen og skovødelæggelsen, bør derfor tydeliggøre, at de ikke er interesserede i en »afladshandel«, men derimod i en bæredygtig udvikling. Bekæmpelsen af den ulovlige træfældning og -handel skal være en første prøvesten for det. Det giver ikke mening at overføre finansielle midler til lande, som ikke engang er parate til, med eller uden EU-støtte, aktivt at bekæmpe den illegale skovhugst.

1.6. Selv om de enkelte foranstaltninger, som EU vil iværksætte til løsning af dette globale problem, endnu ikke er færdigudviklede, ligger det allerede nu klart, at man først og fremmest vil anvende frivillige foranstaltninger ⁽¹⁾. Det viser sig imidlertid, at verdenssamfundet, der satser på liberalisering og globalisering, hurtigt støder på grænser, når det drejer sig om global bekæmpelse af økologisk rovdrift og social udnyttelse. Der savnes her globalt effektive instrumenter, og EU opfordres til i det mindste at sørge for, at initiativer på dette område ikke længere betragtes som »handelshindringer« i WTO-sammenhæng.

1.7. EØSU kan i første omgang støtte denne frivillighedsbaserede tilgang, men forventer, at EU inden for højst 3 år foretager en midtvejsvurdering, der skal vise om foranstaltningerne rent faktisk virker, og om målsætningerne er opfyldt. Hvis det viser sig, at skovrydningen og skovødelæggelsen fortsætter, bør der tages »hårdere« midler i brug.

(1) »Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af krav til virksomheder, der markedsfører træ og træprodukter«, udtalelse herom (NAT/420 APA R/CESE 543/2009).

1.8. Certificeringsordninger er en første mulighed for at opnå forbedringer. De bør ikke kun gælde al importeret træ og samtlige importerede træprodukter, men også andre produkter, der stammer fra de pågældende regioner (f.eks. foderstoffer og biomasse til energifremstilling).

1.9. Eksemplet med skovrydning og skovødelæggelse viser efter EØSU's opfattelse desværre også, at udviklingspolitikken i det mindste i de regioner, der drøftes her, i vidt omfang er mislykket. Der er ikke udviklet nogen innovative og fremtidsorienterede, regionalt tilpassede modeller, der ville have resulteret i en anden udvikling end den nuværende plyndring af de naturlige ressourcer. Det er imidlertid aldrig for sent at fremme sådanne initiativer med og for den lokale befolkning. EU bør lade passende initiativer til udvikling af demokratiske strukturer og til støtte for civilsamfundet indgå i sine strategiske overvejelser. EØSU tilbyder endnu engang at bidrage til gennemførelsen af sådanne foranstaltninger.

2. Kommissionens meddelelse

2.1. I Kommissionens meddelelse handler det ikke om skovarealerne inden for EU. Derimod behandles spørgsmålet om, hvordan de skovarealer, for hvilke der hidtil ikke har været nogen internationale aftaler, f.eks. inden for rammerne af aftalen om klimaændringer, kan beskyttes bedre fremover.

2.2. Ifølge FAO's overslag går ca. 13 mio. ha. skov tabt hvert år - et areal på størrelse med Grækenland. 96 % af skovrydningen foregår i troperegioner. 10 lande ⁽²⁾ tegnede sig for det største nettotab i skovdække mellem 2000 og 2005.

2.3. Årsagerne til den fortsatte skovrydning er på den ene side komplekse og forskelligartede og på den anden side relativt simple. Det pointeres i Kommissionens meddelelse, at *»Skove ødelægges, fordi det er mere lønsomt på kort sigt at udnytte jorden til andre formål end at bevare skovene«,* og at *»Lønsomt alternativ arealudnyttelse af land med høj markedsværdi, f.eks. råstofudvinding, skaber incitamenter til skovrydning.«* Hermed tydeliggøres det, at absolut ikke-bæredygtig udnyttelse virksomhedsøkonomisk sagtens kan give høje profiler. *»Det bør udtrykkeligt anerkendes, at økonomien er en af hoveddrivkræfterne for skovrydning.«*

2.4. Som yderligere medvirkende faktorer til det skovtab, der indtil videre ikke er bremset, nævnes infrastrukturudvikling. Kommissionen skriver endvidere: *»Den væsentligste bagvedliggende årsag er ineffektiv politisk ledelse sammen med en mangelfuld håndhævelse af arealanvendelsespolitikker og usikre jordbesiddelsesordninger.«*

2.5. Konsekvenserne af denne udvikling er forskelligartede:

— Ca. 20 % af de globale CO₂-emissioner kan henføres til den omtalte skovrydning, og der findes stadig ingen metoder til at standse denne kolossale klimabelastning. Det er netop dette Kommissionen søger at råde bod på i sin meddelelse, ikke mindst med henblik på klimakonferencen i København i slutningen af indeværende år.

— Kommissionen understreger dog også, at det ikke kun handler om global klimabeskyttelse. Omtrent halvdelen af verdens dyre- og plantearter findes i tropiske skove! Ved at standse skovrydningen kommer man også et skridt nærmere et yderligere mål, som verdenssamfundet har forpligtet sig til at opfylde, nemlig at stoppe tabet af biodiversiteten.

— Der gøres også opmærksom på, at skovrydningen og skovødelæggelsen kan have en række forskellige negative sociale virkninger, først og fremmet for den fattige del af befolkningen, og at den oprindelige befolkning mister sit umiddelbare eksistensgrundlag.

2.6. Kommissionen fremlægger i sin meddelelse beregninger for de tropiske skoves økonomiske værdi. Den henviser bl.a. til prognoser, ifølge hvilke en fortsat skovrydning senest i 2050 vil føre til et værditab på 5 % af det globale BNP ⁽³⁾, og henviser til det betydelige potentiale for nedsat udledning af drivhusgasser, som vil kunne skabes til forholdsvis lave omkostninger pr. ton CO₂-besparelse.

2.7. Kommissionen slår helt klart fast, at *»tiden er inde til en beslutsom indsats«*. Den fastlægger målet om *»senest i 2030 at standse det globale tab af skovdække og senest i 2020 at mindske bruttoskovrydningen med mindst 50 % i forhold til det nuværende tempo«*. Den vil medtage dette mål i post-Kyoto-forhandlingerne.

2.8. Kort sagt: Beskyttelsen af de globale skovbestande betragtes af Kommissionen som nødvendig. Europa bør her *»spille en ledende rolle med henblik på at forme den globale reaktion på skovrydningen«*.

2.9. Kommissionen kommer ind på en række forskellige indsatsområder for EU inden for rammerne af den eksisterende politik.

— På den ene side henvises der til mulige foranstaltninger, der kan resultere i øget anvendelse af tømmer og tømmerprodukter, som er produceret på bæredygtig vis. Dette betragtes som meget vigtigt, da EU forbruger betydelige mængder af tømmer og tømmerprodukter. Alene i 2005 importerede EU 83 mio. m³ tømmer og tømmerprodukter, pulp og papir ikke medregnet. Kommissionen skønner, at mere end 19 % af importen stammer fra ulovligt fældet tømmer.

— På den anden side tilskyndes der til at gøre mere for at undersøge EU-politikker relateret til produkter, der ikke er fremstillet af tømmer, nærmere med hensyn til deres *»skovpåvirkninger«*. Der henvises bl.a. til, at *»der er sammenhæng mellem efterspørgslen efter landbrugsråvarer og presset på arealanvendelsen«*. Derfor planlægges det bl.a. *»at undersøge konsekvenserne af EU's forbrug af importerede fødevarer og nonfoodprodukter (f.eks. kød, sojabønner, palmeolie og metalholdige malme), der må forventes at bidrage til skovrydning«*. Sådanne undersøgelser kunne føre til politiske overvejelser med henblik på at mindske denne påvirkning.

⁽²⁾ Brasilien, Indonesien, Sudan, Myanmar, Zambia, Tanzania, Nigeria, Congo, Zimbabwe, Venezuela.

⁽³⁾ Zwischenbericht »Die Ökonomie von Ökosystemen und der Biodiversität«, Herr Pavan Sukhdev.

2.10. Ud over den eksisterende politik retter Kommissionen i sin meddelelse opmærksomheden mod spørgsmålet om omfanget af og kilderne til finansiering af foranstaltninger mod skovrydning og mekanismer til imødegåelse af udfordringen ved skovrydning.

- I sin konsekvensanalyse peger Kommissionen på, at det vil være nødvendigt med årlige udgifter på skønsmæssigt 15-25 mia. EUR for at halvere skovrydningen senest i 2020. EU går ud fra, at »industrilandene må afsætte betydelige ressourcer«.
- Der gøres forskellige overvejelser om, hvilke finansieringsmekanismer der vil kunne udvikles. En anerkendelse af tilgodehavender for skovbrug i EU's emissionshandelssystem (ETS) anses på nuværende tidspunkt for at være urealistisk, da emissionerne fra skovrydning er ca. tre gange større end den emissionsmængde, der reguleres af EU ETS. Når der imidlertid er oprettet andre emissionshandelssystemer på globalt niveau ud over EU-handelssystemet, og disse forbindes indbyrdes, kan det sagtens komme på tale at benytte tilgodehavender fra skovbrug til at finansiere beskyttelsen af skove.
- En stor del af EU-finansieringen kunne dog komme fra indtægter fra auktionering af kvoter. Afsættes 5 % af de forventede indtægter (på skønnet 30-50 mia. EUR) hertil, kan der tilvejebringes ca. 1,5-2,5 mia. EUR i 2020.

2.11. I forbindelse med FN's rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC) arbejder EU for at oprette en tilskyndelsesordning med international støtte for at begrænse skovrydning og ødelæggelse af skove i udviklingslande for perioden 2013-2020.

- Dette kunne omfatte oprettelsen af en Global Forest Carbon Mechanism, der vil gøre det muligt for udviklingslandene at bidrage til det globalt aftalte emissionsreduktionsmål med foranstaltninger til nedbringelse af de emissioner, der skyldes skovrydning og skovødelæggelse. De institutionelle og driftsrelaterede enkeltheder af en sådan mekanisme »vil skulle fastsættes«.
- Inddragelse af skovrydning i CO₂-markeder betragtes som et langsigtet perspektiv.

3. Generelle bemærkninger

3.1. EØSU glæder sig over Kommissionens meddelelse og over, at EU føler sig forpligtet til at påtage sig en ledende rolle i forbindelse med løsningen af et problem, der i årtier har været kendt og ofte har været diskuteret. De forestående forhandlinger om en aftale om klimaændringer er en god ramme herfor.

3.2. EØSU vil først pege på det yderst kritisable og beklagelige i, at verdenssamfundet hidtil har været mere eller mindre passiv tilskuer til skovødelæggelsen. Der har været mere end rigeligt med årsager til at have gjort noget ved problemet på et tidligere tidspunkt. Det er jo ikke ny viden, at ødelæggelsen af skovene har ført til tab af biodiversitet, at de oprindelige befolkningsgruppers primære eksistensgrundlag er blevet ødelagt, at arbejdere tydeligvis udnyttes, og at de små landbrugere fordrives fra deres fædrene jord. Klimabeskyttelsen er altså bare en ny og yderligere anledning til med forhåbentlig ny kraft at give sig i kast med et gammelt problem.

3.3. EØSU forstår til en vis grad, hvor Kommissionen vil hen, når den henviser til, at »hensigten med den fremlagte meddelelse ikke er at give endegyldige svar på de mange problemer i forbindelse med skovrydning«. EØSU forventer imidlertid af Kommissionen, at emnet ikke udskydes yderligere. Tiden er nu endelig inde til at handle.

3.4. Udvalget glæder sig over Kommissionens klare udtalelser om årsagerne til skovødelæggelsen. Kommissionen understreger, at det er kortsigtede økonomiske interesser, der er årsagen til disse absolut ikke-bæredygtige arealanvendelsesformer. Kombineret med til tider fuldstændig uafklarede jordbesiddelsesforhold, ikke-eksisterende, vanskeligt gennemførlige eller i nogle tilfælde fuldstændig korrupte forvaltningssystemer fører dette til ødelæggelser, der ikke kun globalt set er yderst problematiske, men som også ofte rammer helt forbi den lokale befolknings behov.

3.5. EØSU anerkender naturligvis, at mennesker i alle verdens regioner skal have økonomiske udviklingsperspektiver. Udvalget har selv i årevis forsøgt at finde løsninger i tæt dialog med grupper i civilsamfundet, f.eks. i Mellem- og Latinamerika, Indien og Kina. Det, der foregår i forbindelse med den globale skovødelæggelse, og som er genstand for Kommissionens meddelelse, har imidlertid intet med en tilpasset regional udvikling at gøre. Der er tale om en uacceptabel udnyttelse af mennesker og miljø uden antydning af noget forsøg på at opnå en bæredygtig udvikling.

3.6. I de lande, som er udsat for storstilet skovrydning, er der til stadighed mange eksempler på, at landmænd fælder og antænder skove for at bruge jorden til agerjord eller dyrehold. Den uretfærdige jordfordeling og manglen på en landbrugspolitik i disse områder ligger til grund for dette ikke-bæredygtige spild af naturlige ressourcer.

3.7. Arealanvendelsen i disse regioner kontrolleres ofte af et meget lille antal personer eller i nogle tilfælde af globale koncerner, der til tider indhøster en ublu fortjeneste på bekostning af miljøet, klimaet, biodiversiteten og lokalbefolkningen og bogstaveligt talt efterlader brændt jord. En lang række positive eksempler⁽⁴⁾ viser, at det også kan gå anderledes, at de eksisterende lokale ressourcer kan udnyttes på bæredygtig vis, og at der dermed kan udvikles nye indtægts- og udviklingsperspektiver for den lokale befolkning. Det gælder om at fremme disse eksempler.

(4) F.eks. samarbejdsprojektet »Rainforestation farming« ved universiteterne Hohenheim (Tyskland) og Leyte State University (Filippinerne), se: <http://troz.uni-hohenheim.de/innovations/InnovXtr/RFFS/>

3.8. Konsekvenserne af denne rovdrift ses i første omgang og på spektakulær vis lokalt, men har også en global dimension, ikke mindst i form af klimaændringer og tab af biodiversitet. Med andre ord rammes vi alle af ødelæggelserne. Og vi skal alle bidrage til at løse problemerne.

3.9. Set fra de udviklede landes synspunkt giver det ikke megen mening at kommentere den dramatiske situation i udviklingslandene med løftet pegefingre, for vi er selv en del af problemet: En væsentlig del af produkterne - typisk uforarbejdede råvarer og produkter med en lav forarbejdningsgrad - afsættes ikke på stedet, men derimod for det meste langt væk, ofte i de udviklede lande. Disse »billige« produkter er således efterspurgt, også i Europa.

3.10. Kommissionen gør derfor ret i at undersøge følgende tre spørgsmål:

1. Hvor stor er EU's »andel« af ødelæggelserne, der finder sted i de pågældende områder (og hvordan kan denne andel reduceres)?
2. Hvordan kan EU (og medlemsstaterne) bidrage til for det første at forhindre de ulovlige indgreb, dvs. de ødelæggelser, som man skulle mene ikke er i den pågældende stats interesse? Hvordan kan der for det andet udvikles anvendelsesformer, der overholder bæredygtighedsprincipper og er rettet mod den lokale befolknings behov?
3. Hvordan kan der udvikles finansieringsmetoder, der letter presset på skovene?

3.11. EØSU glæder sig over, at Kommissionen - sammen med andre institutioner - arbejder intenst på at berige debatten om begrænsning af klima- og biodiversitetsændringer med økonomiske fakta. Eksempler herpå er Stern-rapporten, der gør det klart, at manglende klimabeskyttelse vil koste os dyrere end en ambitiøs kursomlægning, og Sukhdev-rapporten, der citeres i Kommissionens meddelelse, og som beskriver de økonomiske værdier, der ligger i en intakt biodiversitet.

3.12. Disse studier og beregninger er dog også gode eksempler på, at de deri beskrevne samfundsøkonomiske værdier endnu ikke er andet end papir. De øger ikke BNP, figurerer ikke i virksomhedernes regnskaber og kan ikke handles på børsen. Eksemplet med skovødelæggelse viser tværtimod mere end tydeligt, at der et gabende svælg mellem kortsigtet stræben efter fortjeneste (= årsag til skovødelæggelsen) og langsigtede samfundsøkonomiske kollektive interesser (= bevarelse af skove af hensyn til klima og biodiversitet).

3.13. Rovdriften på vores ressourcer sker på bekostning af almenhedens interesser. Vi står derfor først og fremmest over for den store udfordring endelig at gennemføre »internaliseringen af de eksterne omkostninger« i praksis og således fremme accepten af det højt besungne princip om, at forureneren betaler. De omtalte studier og andre tal, der nævnes i Kommissionens rapport, giver et godt indtryk af, hvilke summer der i den forbindelse er tale om.

3.14. EØSU er klar over, at det - som det fremgår af Kommissionens meddelelse - også skal overvejes at indføre incitament, der skal fremme indsatsen for at standse skovødelæggelsen. EØSU anser det imidlertid også for vigtigt at henvise til, at et væsentligt princip må overholdes i den forbindelse: En offentlig pengeoverførsel må ikke ydes til virksomheder eller privatpersoner som et incitament til ikke at gennemføre foranstaltninger, der skader almenheden. Der skal altid arbejdes for, at rammebetingelserne globalt fastsættes på en sådan måde, at skadelige foranstaltninger udelukkes eller undgås. Dette vigtige princip skal også være retningsgivende for EU, herunder ved forhandlingerne i København. Vi må konsekvent anvende »forureneren-betaler-princippet«, og ikke et »det offentlige betaler-princip«, hvor der betales for, at der ikke skabes ødelæggelser.

3.15. Stater, der fremover vil drage nytte af finansielle instrumenter, bør derfor gøre det klart, at de ikke er interesserede i en »afladshandel«, men derimod i en langsigtet bæredygtig udvikling. Hvad angår skovrydning kunne spørgsmålet om bekæmpelse af ulovlig skovrydning og -ødelæggelse være en slags »prøvesten«. De berørte lande bør gøre det klart, at de - med eller uden hjælp fra det internationale samfund - arbejder seriøst på at sætte en stopper for denne ulovlige praksis. For EØSU er det vigtigt at slå fast, at det ikke handler om at legalisere de ulovlige handlinger, men derimod om at standse dem! Alene dette ville forbedre situationen væsentligt.

3.16. På den anden side bør de berørte stater gøre det klart, at de er interesserede i en innovativ, bæredygtig og regionalt tilpasset udvikling, der bidrager til bekæmpelse af skovrydning og skovødelæggelse.

4. Særlige bemærkninger

4.1. Kommissionens meddelelse er på mange områder endnu temmelig ukonkret, hvilket dels skyldes et manglende videns- og datagrundlag, men også, at der opereres med endnu ikke fuldt ud gennemtænkte koncepter.

4.2. EU risikerer efterhånden at blive beskyldt for manglende interesse, hvis den ikke begynder at arbejde langt mere intensivt med metoder til bekæmpelse af skovødelæggelse.

4.3. De ansvarlige inden for forvaltning og politik har allerede alt for længe været passive vidner til skovødelæggelse og til, at ulovlige produkter ankommer til europæiske havne. Selv om det ofte kan være vanskeligt at spore leverancer tilbage til deres oprindelse som følge af indarbejdelse i andre produkter, ændrede koder mv., synes der ikke at være reel vilje at gøre noget ved situationen. EØSU forventer, at EU yder en langt større indsats i dette globale vigtige spørgsmål. EØSU har for nylig udtrykt tilfredshed med, at EU vil indføre et totalforbud mod sælprodukter, selv om den canadiske regering tillader sæljagt. Civilsamfundet forventer på den baggrund en lignende stram kurs med hensyn til beskyttelse af skove.

4.4. Meddelelsen er ukonkret bl.a. med hensyn til spørgsmålet om, i hvilken grad foderstofimportvarer, der indføres i store mængder i EU, er direkte eller indirekte ansvarlige for skovødelæggelser⁽⁵⁾. Dette spørgsmål har flere gange været genstand for kontroversiel debat, og Kommissionen kommer også ind på det i sin meddelelse (punkt 2.9). EØSU anmoder Kommissionen om at sikre en kraftig fremskyndelse af den planlagte »undersøgelse af konsekvenserne af EU's forbrug af importerede fødevarer og nonfoodprodukter (f.eks.. kød, sojabønner, palmeolie og metalholdige malme), der må forventes at bidrage til skovrydning«, således at der skabes klarhed.

4.5. Ligesom EU har udviklet bæredygtighedskriterier for produktion af udgangsmaterialer til »landbrugsbrændstoffer«, bør der efter udvalgets opfattelse hurtigst muligt udarbejdes bæredygtighedskriterier for foderstoffer, tømmer eller tømmerprodukter etc. Selv om det først senere vil vise sig, hvordan der i lyset af uklare jordbesiddelsesforhold og dårlige forvaltninger kan opbygges og gennemføres en vedvarende kontrol af sådanne kriterier, er der tale om vigtige og rigtige initiativer. For at tilsvarende bæredygtighedskriterier kan blive effektive på længere sigt, vil det imidlertid være nødvendigt at integrere dem som et obligatorisk element i verdenshandelens spilleregler!

4.6. Skovrydningen er imidlertid et godt bevis for, at verdenssamfundet, der satses på liberalisering og globalisering, hurtigt støder på grænser, når det drejer sig om global bekæmpelse af økologisk rovdrift og social udnyttelse. Der savnes her globalt effektive instrumenter, og EU opfordres til i det mindste at sørge for, at initiativer på dette område ikke længere betragtes som »handelshindringer« i WTO-sammenhæng.

4.7. EØSU har også forståelse for, at der med hensyn til finansieringen af foranstaltninger endnu ikke foreligger klare koncepter. Klimaforhandlingerne bør bruges til det formål.

4.8. Fremover handler det dog ikke kun om at organisere en pengeoverførsel under bestemte betingelser (se ovenfor). Inden forhandlinger på dette område kan afsluttes med succes, må der i de berørte lande skabes de nødvendige betingelser for at problemerne kan løses. Uden fungerende demokratiske rettigheder, som giver den lokale befolkning medbestemmelse i udviklingen af deres region, uden anerkendelse af den oprindelige befolknings (immervæk ca. 60 mio. mennesker!) og de små landbrugeres rettigheder og uden fungerende (ukorruperte) administrationer kan man hverken stoppe den ofte ulovlige rovdrift eller udarbejde passende udviklingskoncepter. En stor svaghed i Kommissionens meddelelse er, at den næsten ikke henviser til dette forhold.

4.9. Eksemplet med skovrydning og skovødelæggelse viser efter EØSU's opfattelse desværre også, at udviklingspolitikken i det mindste i de regioner, der drøftes her, i vidt omfang er mislykket. Der er ikke udviklet nogen innovative og fremtidsorienterede, regionalt tilpassede modeller, der ville have resulteret i en anden udvikling end den nuværende plyndring af de naturlige ressourcer. Det er imidlertid aldrig for sent at fremme sådanne initiativer med og for den lokale befolkning. EU bør lade passende initiativer til udvikling af demokratiske strukturer og til støtte for civilsamfundet indgå i sine strategiske overvejelser. EØSU tilbyder endnu engang at bidrage til gennemførelsen af sådanne foranstaltninger.

Bruxelles, den 14. maj 2009

Mario SEPI
Formand for
Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽⁵⁾ Det samme gælder selvfølgelig for landbrugsbrændstoffer etc.